

A & P 1/2015

HRDINA A JEHO REPREZENTÁCIA V SÚČASNEJ KULTÚRE

Zostavovateľky: doc. PhDr. Michaela Malíčková, PhD. & Mgr. Martin Boszorád, PhD.

Termín odovzdania príspevkov: 15. 9. 2014

Kontakt na zasielanie príspevkov: mboszorad@ukf.sk

Hrdina má dnes v rozmanitých mediálnych obsahoch celé spektrum nových, prípadne revidovaných či reinterpretovaných podôb a kľúčovú úlohu zohráva aj v takých mediálnych výstupoch, ktoré, hoci podliehajú dramaturgii, nemajú primárne naratívnu podobu. Hrdinom sa vo vedomí recipienta súčasných mediálnych obsahov môže stať ktokoľvek: od politika cez postavu v reality show až po náhodného anonymného respondenta ankety v TV spravodajstve.

Ak uvažujeme o hrdinovi v najširšom kontexte, môže splývať s postavou ako takou, so zosobnením, s individuom, s jedným medzi mnohými. Hrdina je tak vlastne personifikáciou individualizmu ako jednej z dominujúcich civilizačných črt prítomnosti. Ak prijmeme tento stav za východisko, potencialita hrdinu nie je, zdá sa, determinovaná jeho vlastnosťami, ale pozíciou. V konečnom dôsledku sa tak hrdinom stáva ten, na koho upriamime pozornosť – stáva sa ním práve vďaka onej fokusácii. Takýto hrdina, postava v centre naratívu (nazvime ho nateraz hrdinom všednosti), sa stáva základným, prvotným významom, ako vôbec môžeme o hrdinovi premýšľať na ďalších úrovniach, od, povedzme, hrdinu existenciálneho až k superhrdinovi, resp. k antihrdinovi, ktorý je revíziou samej podstaty toho, ako sme zvyknutí o hrdinovi uvažovať v rámci jeho vnútorných, osobnostných determinantov.

Téma ponúka priestor na mapovanie rozmanitých podôb hrdinu, ich usúvzťažnenie s tradičnými obrazmi hrdinu (napr. s modelom, ktorým generovala hérosova antika v naračnej štruktúre mýtu, príp. s tým, ako je kreovaný v rozprávke), ako aj na preklopenie interdisciplinárnej priepasti, ktorá v prístupe k hrdinovi existuje na platformách príbuzných, ale nie zameniteľných spoločensko-humanitných teoretických modelov reflexie sveta (estetika, filozofia, sociológia, religionistika, kulturológia atď.).

Našou ambíciou je predložiť také prioritne interdisciplinárne sondy, ktoré preverujú hrdinu v priamej nadväznosti na existujúce typy, archetypy, modely a klasifikácie s dôrazom na ich vývoj a aktuálne podoby, príp. na revíziu a reklasifikáciu ich pôvodných podôb. Plodným diskurzom sa ukazuje byť aj také analyzovanie a interpretovanie obrazov hrdinu, ktoré by mohlo často prefabrikovaných schematických hrdinov súčasnosti preveriť ako nositeľov estetickej, či dokonca etickej potencie presahujúcej ten-ktorý umelecký, popkultúrny alebo mediálny naratív (oblasť výskumu zodpovedá konkrétnemu diskurzívnemu čítaniu kultúrneho priestoru).